

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

NOTAT

TIL: Høgskolestyret	Dato: 30.04.07
FRA: Høgskoledirektøren	Arkiv:
	HS-sak: 041/2007

SAK: Søknad om Virkemidler for regional FoU og innovasjon i Trøndelag 2007-2009
(VRI Trøndelag 2007-2009)

Tidl. sak(er): Orienteringssak i Høgskolestyret 22.11.2006

Kopi til:

Vedlegg: Programinvitasjon fra Norges forskningsråd 15.02.07.

Forslag til vedtak:

Høgskolestyret for HiST slutter seg til søknaden VRI Trøndelag 2007-2009.

Rektor/høgskoledirektør får fullmakt til å slutføre forhandlingene i søknadsarbeidet med VRI Trøndelag.

Bakgrunn

Norges forskningsråd (NFR) lyste ut programmidler til Virkemidler for regional FoU og innovasjon – VRI 15.02.07 med søknadsfrist 15. mai 2007. Forskningsrådet har arbeidet med dette programmet i lang tid, og hadde utkast til program til høring høsten 2006, jfr. orienteringssak i Høgskolestyret 22.11.2006.

VRI er Norges forskningsråds særlige satsing på forskning og innovasjon med relevans for næringslivet i norske regioner. Dette programmet inkluderer tidligere programsatsinger som næringsrettet høgskolesatsing (langvarig satsing fra 1995), universitetspiloter (liten satsing i 2005-06), kompetansemeglerprogrammet (SINTEF, Trøndelag forskning og utvikling AS, langvarig satsing) og VS2010 (SINTEF, partsbasert ledelsesutvikling) og vil bli både en videreutvikling av disse programmene samt at nye dimensjoner legges til. Programmet skal tilby faglig og finansiell støtte til langsiktige, forskningsbaserte utviklingsprosesser i regionene. VRI skal stimulere til økt regional samhandling mellom næringsliv, FoU-institusjoner og offentlige myndigheter, og knytte tette bånd til andre nasjonale og internasjonale nettverks- og systemvirkemidler som Arena, Norwegian Centres of Expertise (NCE) og Regions of Knowledge.

VRI er et nasjonalt program som i første omgang skal vare i 10 år (2007 – 2017). Det legges opp til revisjon og utvikling av programplanen underveis i programperioden. Det skal i denne omgang søkes for prosjektperioden 01.07.07 – 31.12.2009, dvs. 2,5 år.

Det overordna målet med satsingen er:

VRI skal fremme kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping gjennom regional samhandling, særlig mellom bedrifter og FoU-institusjoner, og en forsterket FoU-innsats i og for regionene.

Jfr. side 3 i programplanen.

Det er fire delmål som representerer 4 overordna innsatsområder;

1. Samhandlingsaktiviteter mellom bedrifter og FoU
2. Bedriftsstyrte innovasjonsprosjekter (virkemidler fra NFR først tilgjengelig 2008 - ambisjon)
3. Strategiske forskningsprosjekter i statlige og regionale forskningsinstitutter (strategisk høgskoleprosjekter som hadde utlysningsfrist 22.02.2007 og NFR har ambisjoner om også å komme opp med egne midler til regionale forskningsinstitutter fra 2008).
4. Nasjonalt initierte aktiviteter og tiltak

Det er innenfor innsatsområdet samhandlingsaktiviteter det skal utarbeides søknad til 15. mai.

Målgruppen for VRI er:

- Bedrifter og bedriftsnettverk, både tjenesteytende og produserende bedrifter. Det er bedrifter og bedriftsnettverk som faller innenfor regionens prioriterte innsatsområder som kan støttes.
- Statlige høyskoler og regionale forskningsinstitutter, er tiltenkt en sentral rolle i de enkelte regionale VRI-satsingene. De må være representert i gruppen som styrer VRI regionalt, og de skal ha en sentral rolle i gjennomføringen av aktivitetene i VRI. De strategiske forskningsmidlene i VRI er rettet mot disse FoU-institusjonene. Universiteter og nasjonale forskningsinstitutter kan bidra aktivt i regionalt forankrede innovasjonsprosesser, både innenfor og utenfor egen region, og vil således kunne være viktige aktører innen regionale VRI-satsinger.

Forskningsrådets VRI-program finansierer:

- Virkemidler:* Dette omfatter de virkemidler som er nærmere beskrevet i vedlagte produktark. Eventuelle nye, regionalt initierte virkemidler kan også vurderes finansiert
- Prosjektledelse:* Faglig ledelse av prosjekter og aktiviteter som igangsettes under de prioriterte innsatsområdene
- Forskning:* VRI støtter forskning innenfor de innovasjons- og organisasjonsfaglige forskningstemaene definert i kap 5, og strategiske forskningsprosjekter.
- Formidling:* Formidling av forskningen og fra prosjektene og aktivitetene i VRI

De økonomiske rammene for programmet er:

Budsjett til samhandling og innovasjons- og organisasjons faglig forskning:

- 2007 – siste halvår: ca 22 mill
- 2008: 100 mill v/vekst – 60 mill v/nullvekst
- 2009: 100 mill v/vekst – 60 mill v/nullvekst

30 MNOK til strategiske høyskoleprosjekter (søknadsfrist 22.02.2007).

Budsjettmessig ambisjon om opptrapping til totalt 300 MNOK fra 2009.

Nye søknadsfrister i 2008 og 2009 på nye prosjekter innenfor de regionale VRI-satsingene. Forutsetter regional medfinansiering.

Om saken

Arbeidet med å organisere søknadsarbeidet startet senhøsten 2006, jfr. orienteringsaken. Ut fra politisk samarbeid i Trøndelag er det aktuelt å sende inn kun én felles hovedsøknad fra regionen. Bakgrunnen for dette er utarbeidelse av felles fylkesplan for Trøndelag og årlige samhandlingsprogrammer. I tillegg til felles fylkesplan er det gjennomført et OECD-prosjektet "Høyere utdanningsinstitusjoners bidrag til regional utvikling, 2006" (sluttrapport

utdelt til HS-styret) og det pågår et RIS Trøndelag-prosjekt (Regionale innovasjonsstrategier i Trøndelag, et EU-prosjekt innenfor EUs 6. rammeprogram, prosjekteier er Sør-Trøndelag fylkeskommune.)

Arbeidet med søknadsskrivinga har følgende organisering:

De samme aktører utgjør både styringsgruppe og prosjektgruppe, og har følgende sammensetning (styringsgrupperepr./prosjektgrupperepr.):

Aktør	Styringsgruppe	Prosjektgruppe
Trøndelag forskning og utvikling AS:	Joar Nyborg, adm.dir.	Joar Nyborg, adm.dir.
HiST	Torunn Klemp, rektor	Ragnhild Nisja
HiNT	Sonja Ekker, prorektor	Jorunn Grande
NHO Trøndelag	Merete Storødegård, direktør	Jon Uthus, Eivind Johnsen
LO, fellesrepr. for sør og nord	Roy Lund	Roy Lund
Nord-Trøndelag fylkeskomm.	Kirsten Haugum (leder regional utvikling)	Arild Egge
Sør-Trøndelag fylkeskomm.	Milian Myraunet (fylkesrådmann)	Gleny Foslie
Norges forskningsråd		Lars Andre Dahle
Innovasjon Norge:	Vigdis Harsvik (direktør)	Ivar Skjerve/Stein Ivar Strøm
NTNU:	Rune Tranås	Rune Tranås
SINTEF	Sigmund Kvernes	Terje Bakken

SIVA og Trondheim kommune skulle ha vært invitert med, men er ikke representert.

Styringsgruppa ledes av fylkeskommunene v/Fylkesrådmann Millian Myraunet.

Prosjektgruppa ledes av Øyvind Skogvold, HiNT, som er lønnet fra fylkeskommunene for arbeidet.

Innsatsområdene i søknaden er:

- Samhandling – bygge reelt partnerskap
- Verdikjede mat
- Opplevelsesnæringer/kulturbaserte næringer
- Energi inkl. miljøteknologi
- Klyngeutvikling (NCE Instrumentering, pågående og tidligere Arena-prosjekter etc) (Det skal legges vekt på en ryddig avgrensing mellom VRI og programmene NCE og Arena. Virkemidler i VRI kan bidra til å understøtte og styrke gjennomføringen av de to nevnte programmene. Dette kan for eksempel skje gjennom mobilitetsordninger som fremmer personmobiliteten mellom FoU-institusjoner og bedrifter i klynger.)

Arbeidet med søknaden er inne i en hektisk periode. Utkast til søknad foreligger ikke per skrivende stund, det er en mange dokumenter som er under bearbeiding som skal settes sammen til en helhetlig søknad. Styringsgruppen skal ha møte 7. mai der endelig søknad skal behandles og godkjennes. Utkast til søknad pr. 7.5. vil bli utdelt i høgskolestyremøtet.

De økonomiske rammene er ikke diskutert ferdig ennå, men det er satt som ambisjon at VRI Trøndelag søker om:

2007 (2. halvår) Total ramme 12 mill

- Søker NFR om 6 mill
- Egeninnsats 3 mill (4600 t) (fra bedrifter og FoU-institusjonene)
- Regionalt 3 mill (fra fylkeskommunene, Innovasjons Norge i tilskuddsmidler)

2008 og 2009 (pr år) Total ramme 30 mill

- Søker NFR om 15 mill
- Egeninnsats 7,5 mill (11500 t) (fra bedrifter og FoU-institusjonene)
- Regionalt 7,5 mill (fra fylkeskommunene, Innovasjons Norge i tilskuddsmidler)

Organisering av arbeidet i gjennomføringsfasen:

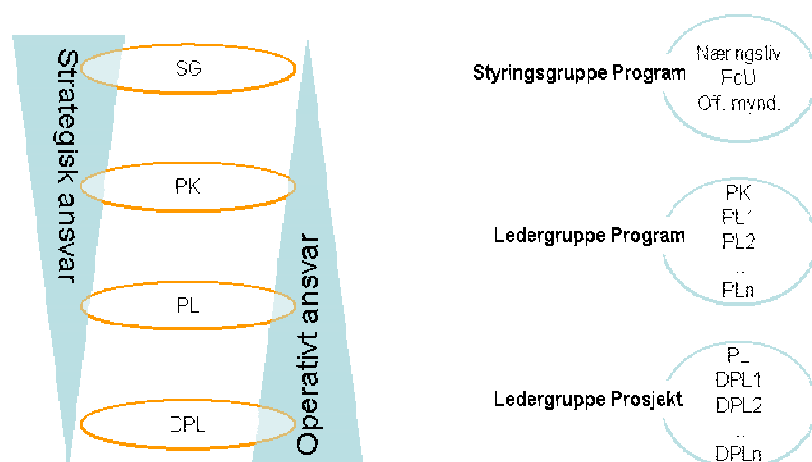
Hovedprinsippene for organiseringen er bestemt, se figur nedenfor, men det gjenstår en del forhandlinger mht. hvem som skal være den juridiske avtalepartner overfor NFR inkl. prosjektledelse og økonomiske fordelinger. Dette skal behandles i styringsgruppen 7.5.

Det er ikke kommet til enighet om hvem som skal være den formelle prosjekteier for VRI Trøndelag (juridisk avtalepartner overfor NFR). Her pågår det diskusjon om det er en av de regionale FoU-miljøene som skal stå som kontraktpartner, eller om det er en av fylkeskommunene.

Videre skal det være en prosjektkoordinator for VRI Trøndelag for prosjektperioden 1.7.07-31.12.09.

HiST har meldt fra om at de ønsker å være avtalepartner for VRI-Trøndelag i gjennomføringsfasen, og har en aktuell kandidat som nettopp er blitt tilsatt med tiltredelse 1.8.07. Prosjektkoordinatorstillingen vil få en stillingsandel på 60-70 %, men dette er ikke endelig avklart.

Dersom HiST blir valgt som avtalepartner, forventer partnerskapet at gevinsten i den resultatbaserte finansieringsmodellen (17% påslag på NFR-midler) føres tilbake til partnerskapet. Gevinsten utbetales i etterkant. NB! Om VRI-virkemidlene inngår i den resultatbaserte finansieringsmodellen er under avklaring.

Vurdering:

Samhandling i det regionale partnerskapet er en stor utfordring, det har arbeidet med søknadsskrivingen delvis dokumentert. Regionens aktører har god trening i å jobbe via ulike større og mindre utviklingsprosjekter, men det gjenstår mye i arbeidet med å etablere god samhandling og bygge et reelt partnerskap. VRI Trøndelag vil derfor være et viktig prosjekt for å operativt jobbe med samhandling på både på strategisk og operativt nivå.

Innenfor innsatsområdene er HiST sterkt representert i ”Verdikjede mat” og ”Klyngeutvikling”. HiST har som kjent vært pådriver i arbeidet med å få etablert Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS og har samarbeidsavtale med NCE Instrumentering, jfr. HS-sak 55/06. Mye arbeid skjer i regionen innen ”Energi inkl. miljøteknologi”, blant annet arbeides det med å få etablert et nasjonalt senter for miljøteknologi og det er under utarbeiding av en ARENA-søknad innen samme tema. Ingeniørmiljøet vårt er naturlige fagmiljø fra HiST. Her er søknadsjobbingen i VRI-Trøndelag ved en inkurie blitt igangsatt svært sent. Innen opplevelsesnæringer vil HiST være involvert via ulike fagavdelinger, men hovedengasjementet vil ligge hos HiNT og Trøndelag forskning og utvikling.

Det er en utfordring for Trøndelag å utnytte potensialet både i det regionale og nasjonale FoU-miljøet i innovasjonsarbeidet overfor regionalt næringsliv og få til et samspill mellom disse miljøene. Høgskolene har en spesiell. Faglig tilsatte ved høgskolene har en stor andel av sin arbeidstid bundet til undervisning og studentoppfølging og det er få fagpersoner som har ledig kapasitet på kort sikt. Innsatsen fra høgskolene må planlegges i god tid. Det gjør det enklere å vurdere risikoen med å tilsette flere fagpersoner innenfor prioriterte innsatsområder.

Det legges opp til en egeninnsats fra regionen. Minst 50% av denne innsatsen forventes å bli dekt av regionale myndigheter som fylkeskommunene, Innovasjon Norge, etc i utviklingsmidler. Det forventes at denne andelen kan bli større, men dette vil bli avklart 7.5. Bedriftenes egeninnsats vil også inngå som regional medfinansiering. Inntil 50% av den resterende egeninnsatsen må/kan en forvente må dekkes over FOU-miljøenes eget arbeid. Andelen egeninnsats som forventes om høyskolene skal framskaffes til Høgskolestyremøtet og før endelig søknad sendes.

NB! Prosjektkoordinatorstillingen er en fellesressurs som må dekkes over VRI-Trøndelag uten at det forventes egeninnsats fra den som stiller med prosjektleder.